

YHTEISÖN OSAAMINEN

OSAAMISPANKKITYÖPAJAT KLUBITALOILLA

Etelä-Suomen Klubitalot ESKOT ry

Heidi Kokkonen, Anette Puolakka, 2024

Sosiaali- ja
terveysministeriön
RAHOITTAMA

Digitaalisen osallisuuden ja osaamisen kehittäminen Klubitaloilla -hanke (2021–2023) eli Digitshanke

Verkossa tapahtuva Klubitalotoiminta (eKlubitalo)
-toimintamalli löytyy [Innokylästä!](#)

Hankkeen päätavoitteet:

1. Digitaalisen Klubitalon toiminnan sisällön kehittäminen yhdessä kohderyhmän kanssa palvelumuotoilun keinoin
2. Klubitalojen henkilöstön ja kohderyhmän digitaalisen osaamisen ja osallistumisen mahdollisuuksien parantaminen (digiosallisuus, käyttötaidot)
3. Toiminnan alueellisen saavutettavuuden parantaminen digitalisaation avulla

KLUBITALOT

Klubitalot ovat mielenterveyskuntoutujien ja palkatun henkilökunnan muodostamia, yhdenvertaisia yhteisöjä. Ne täydentävät julkisia palveluja ja edistävät kuntoutujajäsenten toipumista.

Klubitalot tarjoavat jäsenilleen tavoitteellista toimintaa arkeen, vertaistukea ja yksilöllistä ohjausta. Monen jäsenen kohdalla tavoitteena on työelämään tai opintoihin palaaminen.

Lue lisää Klubitaloista:
suomenklubitalot.fi

Tutustu Etelä-Suomen Klubitalot
ESKOT ry:n toimintaan:
<https://eskot.org/>

“Klubitalotoiminta tarjoaa yhteisön sekä monipuolista, tavoitteellista ja maksutonta toimintaa aikuisille mielenterveyskuntoutujille, jotka tarvitsevat tukea arkeen, työelämäään tai opiskeluun. Klubitaloilla keskitytään vahvuuksiin, ei diagnooseihin. Jokaista tarvitaan: Toiminta pohjaa sekä kuntoutujajäsenten että henkilökunnan työpanokseen ja taitoihin.”

Lähde: Klubitalot tukevat kuntoutujia –julkaisu,
Suomen Klubitalot ry, 2023

Klubitalolla keskitytään vahvuuksiin.

Toiminta pohjaa yhteisön
työpanokseen ja taitoihin.

Pohjustus

Klubitalojen osaamispankkimenetelmä kehitettiin osana Digitaalisen osallisuuden ja osaamisen kehittäminen Klubitaloilla -hanketta (2021-2023).

Osaamispankkityöpajojen tavoitteena oli tunnistaa ja tunnustaa Klubitaloilta löytyvää osaamista, erityisesti digiosaamisen näkökulmasta, sekä lisätä yhteistyötä eri Klubitalojen välillä. Osaamispankkimenetelmä toteutettiin Etelä-Suomen Klubitalot ESKOT ry:n seitsemällä Klubitalolla. Myöhemmin menetelmää on sovellettu myös Suomen Klubitalot ry:n Viestintätiimin osana ja Kohti työelämän eri polkuja (2023-2026) -hankkeessa.

Yhteisön osaaminen -esitys sisältää yleistä tietoa osaamisen tunnistamisesta yhteisöissä sekä ohjeistuksen osaamispankkityöpajan järjestämiseen.

Sisältö

- Osaamisen tunnistaminen yhteisöissä
- Klubitalojen osaamispankki -menetelmä

Taustoitus

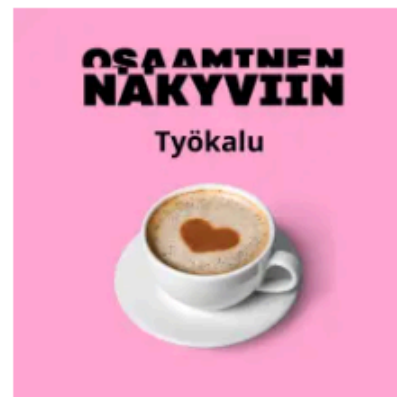
Piilossa olevan osaamisen määrä on suuri!

- Lähes puolet työikäisistä kokee, että omasta osaamisesta kertominen on vaikeaa.
- Yli 40 %:lla on osaamista, jota he haluaisivat käyttää työssään enemmän
- Vain 42% mielestä omaa osaamista arvostetaan työelämässä

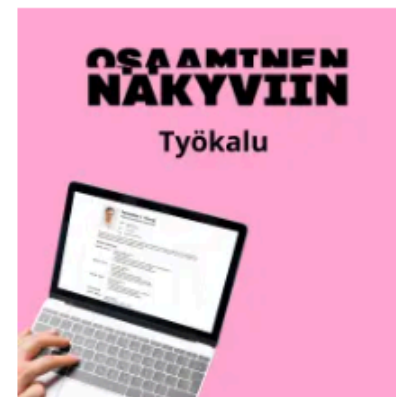
Lähde: Mitä työikäiset ihmiset ajattelevat jatkuvasta oppimisesta? Jotpa 2023
[Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus](#)

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen materiaaleja osaamisen tunnistamiseen

Työkalut ja harjoitteet

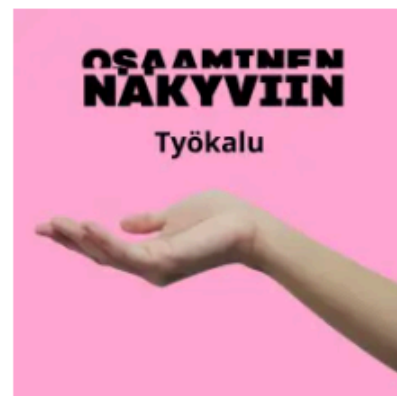
Osaamiskahvit

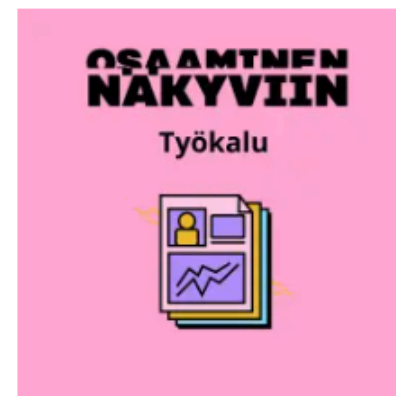
Europassi

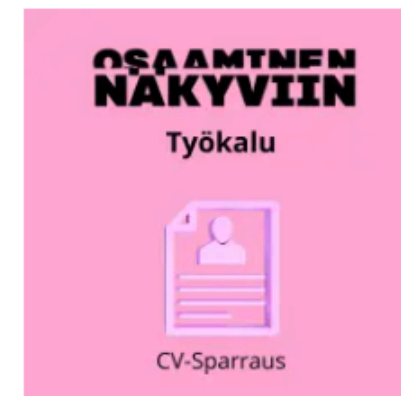
Osaamisen peili

Osaamisen käsi

Luova CV

CV-Sparraus

Tutustu täältä:
Osaaminen Näkyviin
-viikko ja harjoitteet

Osaamista karttuu työelämän lisäksi monessa muussakin ympäristössä, kuten;

- opinnoissa
- harrastuksissa
- vapaaehtoistyössä
- koulutuksissa
- kursseilla
- ihmissuhteissa
- arjessa
- verkkovälitteisesti
- Klubitalolla tai muussa yhteisössä

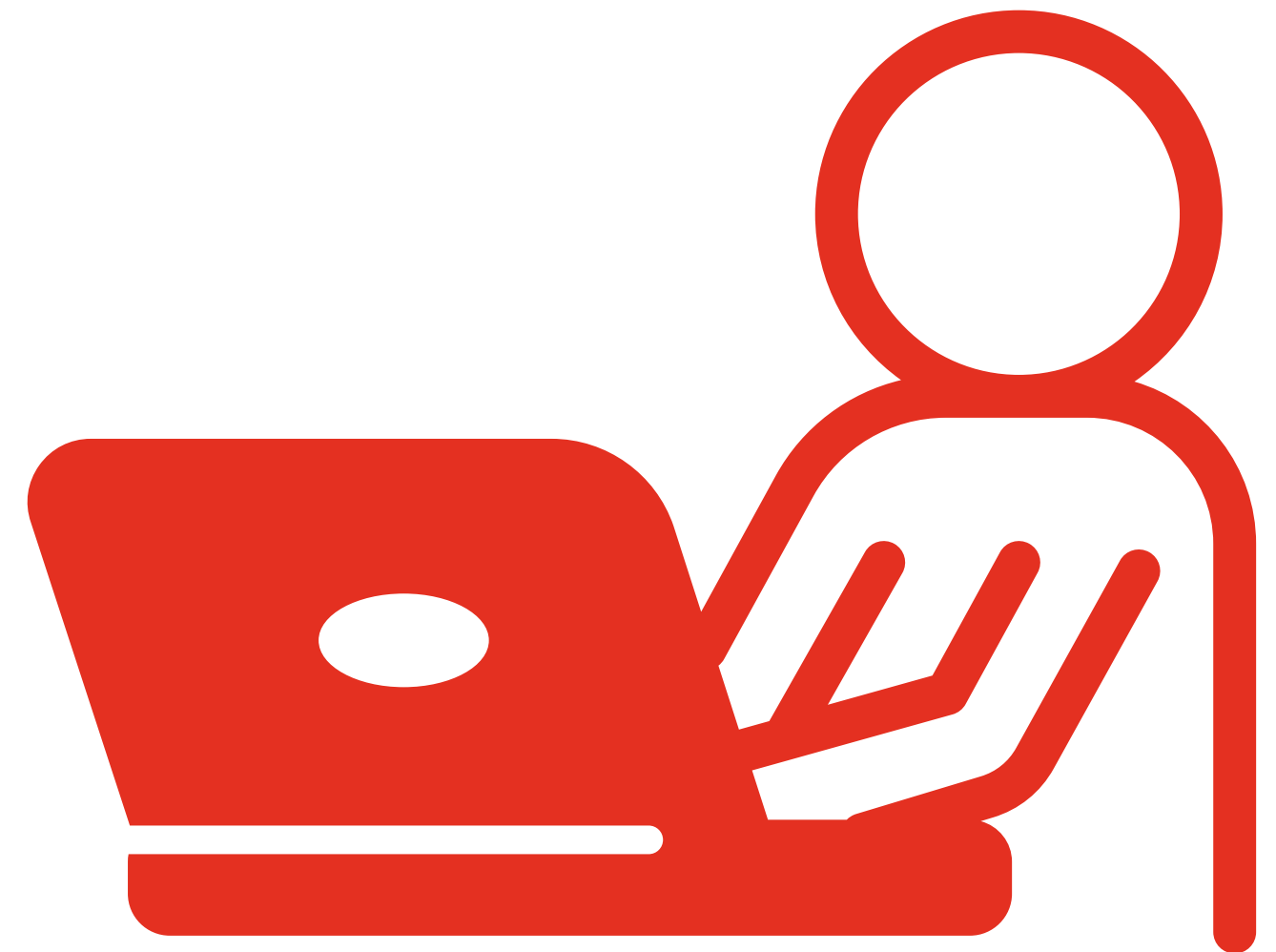
Osaamisen tunnistaminen

Jotta osaamista voidaan hyödyntää yhteisöissä, tulee sitä tunnistaa sekä tehdä tietoisesti asioita sen eteen, että jokainen voi hyödyntää omaa osaamistaan. Osaamisen tunnistamista Klubitaloilla tukee toipumisorientaation viitekehys.

Lue lisää Toipumisorientaatiosta Klubitaloilla Suomen Klubitalot ry:n [verkkosivuilta](#).

Pohdittavaksi

- Miten voit lisätä osaamisen tunnistamista omassa yhteisössäsi?

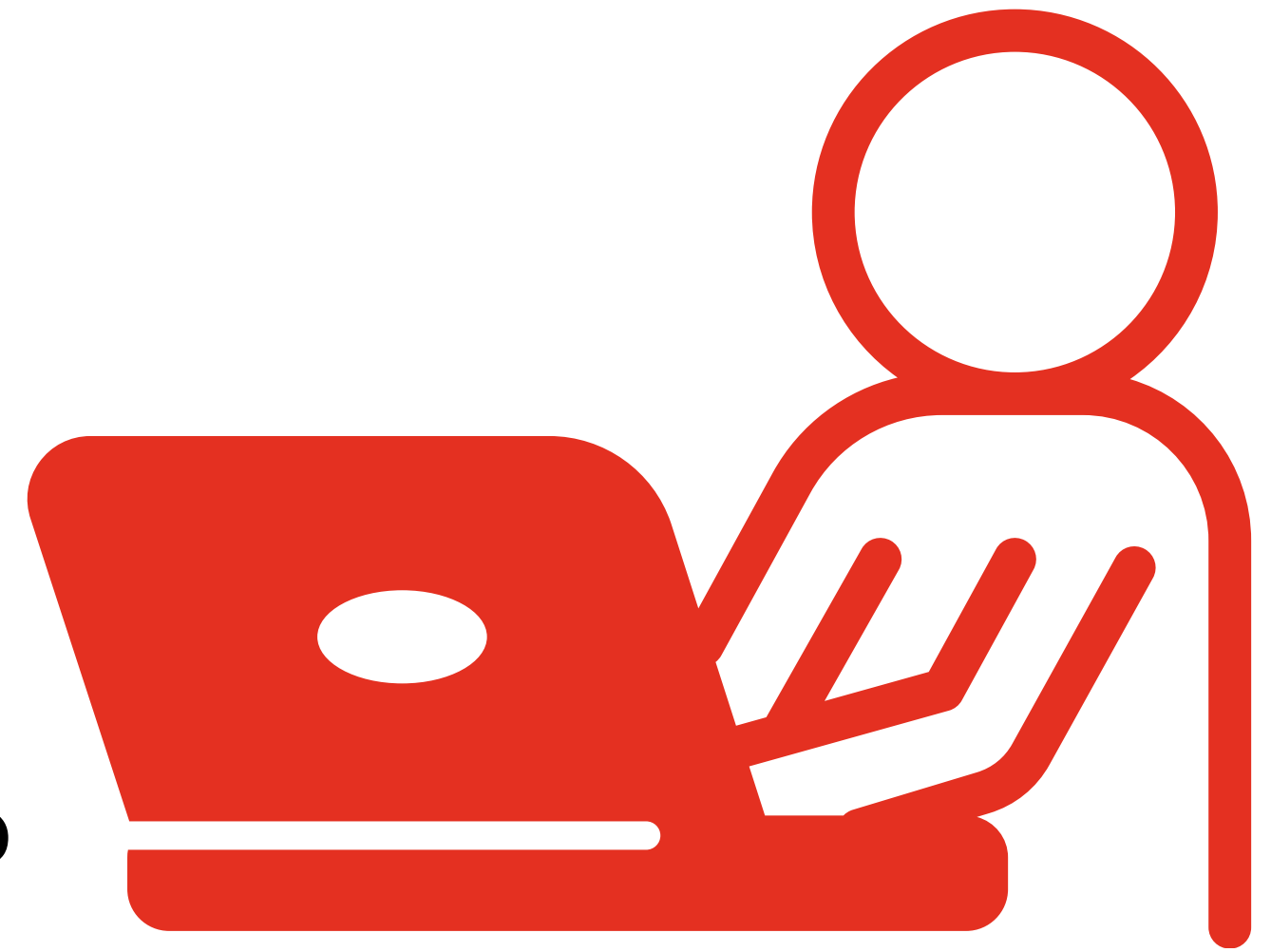

Käytännön vinkkejä yhteisön osaamisen lisäämiseksi:

- Sanoita myönteisiä asioita
- Anna palautetta rakentavasti
- Mahdollista onnistumisen kokemuksia
- Huomioi hyviä asioita ja ohjaa ajattelusi positiivisuuteen
- Pyri ratkaisemaan ongelmat
- Innostaminen, kannustaminen, tsemppaaminen
- Huomioi muut yhteisön jäsenet; pyri vahvistamaan heidän itsetuntoaan ja myönteistä minäkuvaa
- Kiinnitä huomiota mahdollisuuksiin ja potentiaaliin
- Luota itseesi ja yhteisöösi
- Jaa vastuuta tasaisesti koko yhteisölle
- Tee hyvinvointia lisäävää toimia
- Opi muilta – ja opeta muille!

Pohdittavaksi

- Pääsetkö hyödyntämään omaa osaamistasi yhteisössäsi?
- Onko sinulla osaamista, jota et ole vielä hyödyntänyt yhteisössäsi?

Digitaalinen Osaamismerkki

Mikä on digitaalinen osaamismerkki?

Osaamismerkit ovat väline tunnistaa ja kuvata eri tavoin hankittua osaamista ja tehdä sitä yksilön kannalta hyödynnettäväksi. Yhä enemmän käytetään digitaalisia osaamismerkkejä. Osaamismerkeillä voidaan tunnistaa esimerkiksi pieniä osaamiskokonaisuuksia sekä muualla kuin virallisessa koulutusjärjestelmässä hankittua osaamista. Merkkejä voidaan ammatillisen koulutuksen, korkeakoulujen ja vapaan sivistystyön lisäksi myös työelämässä sekä järjestöjen ja yksityisten koulutustarjoajien tarjoamissa palveluissa.

Osaamismerkki kertoo yksiselitteisesti, mistä osaamisesta merkki on myönnetty (osaamisperusteisuus). Merkin sisältö on määritelty ja kuvattu osaamiskuvauksessa, joka on avoimesti nähtävissä. Osaamismerkistä saa todistuksen, jolla osaamisen voi osoittaa myös uudessa työpaikassa.

Digitukijan osaamismerkit

eKlubitalon Digikaverivalmennuksessa suoritetaan
Digitaalisia Osaamismerkkejä

PAIKKO -järjestelmä

Mikä on PAIKKO?

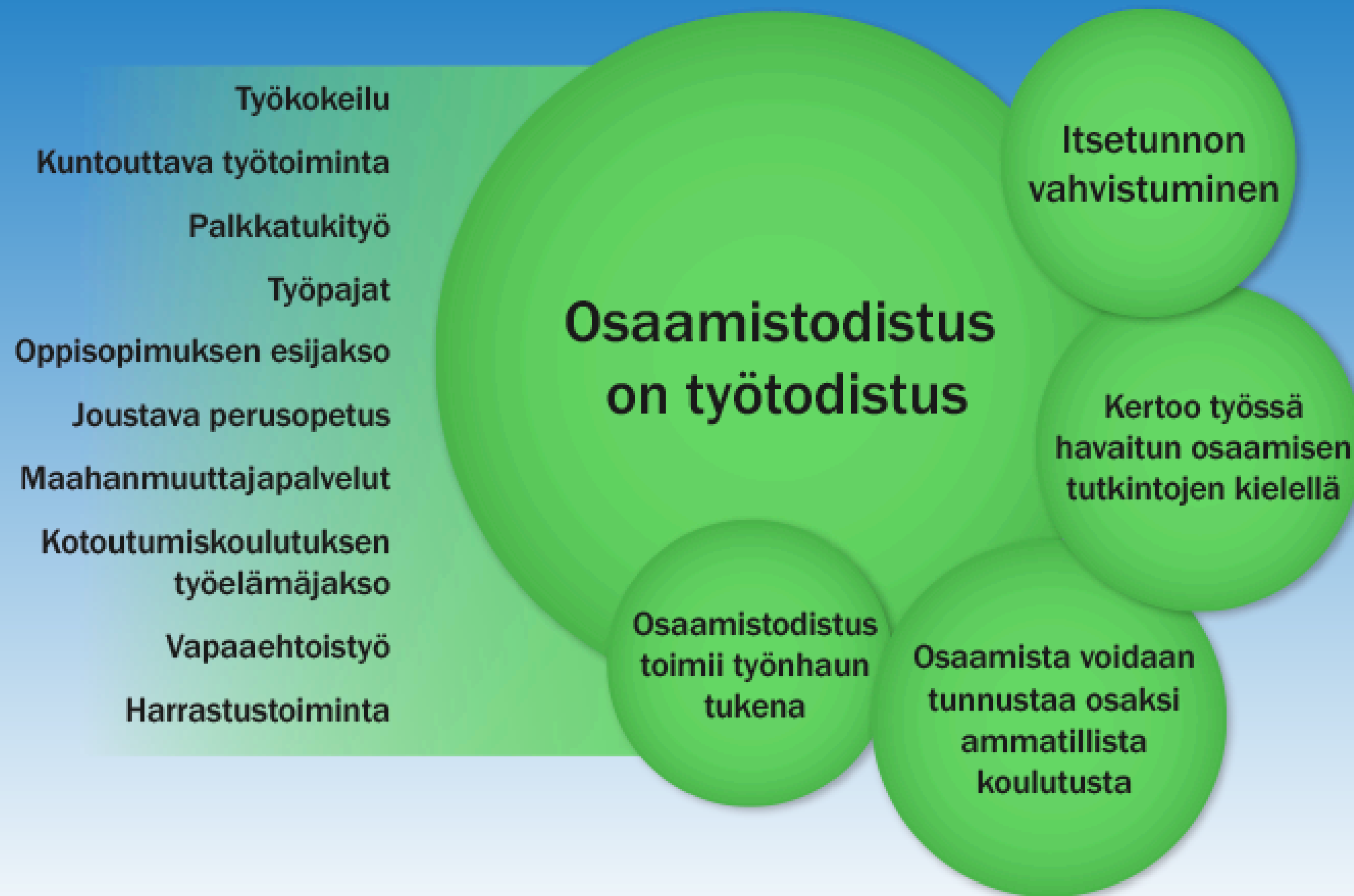
PAIKKO – valtakunnallinen osaamisen tunnistamisen järjestelmä

PAIKKO® on sujuva tapa opinnollistaa ja kehittää osaamisen tunnistamisen laatua.

PAIKKO –osaamistodistus

Osaamistodistus kertoo, minkälaista osaamista olet kerryttänyt työssäsi. Osaamisesi tulee näkyväksi ja konkreettiseksi.

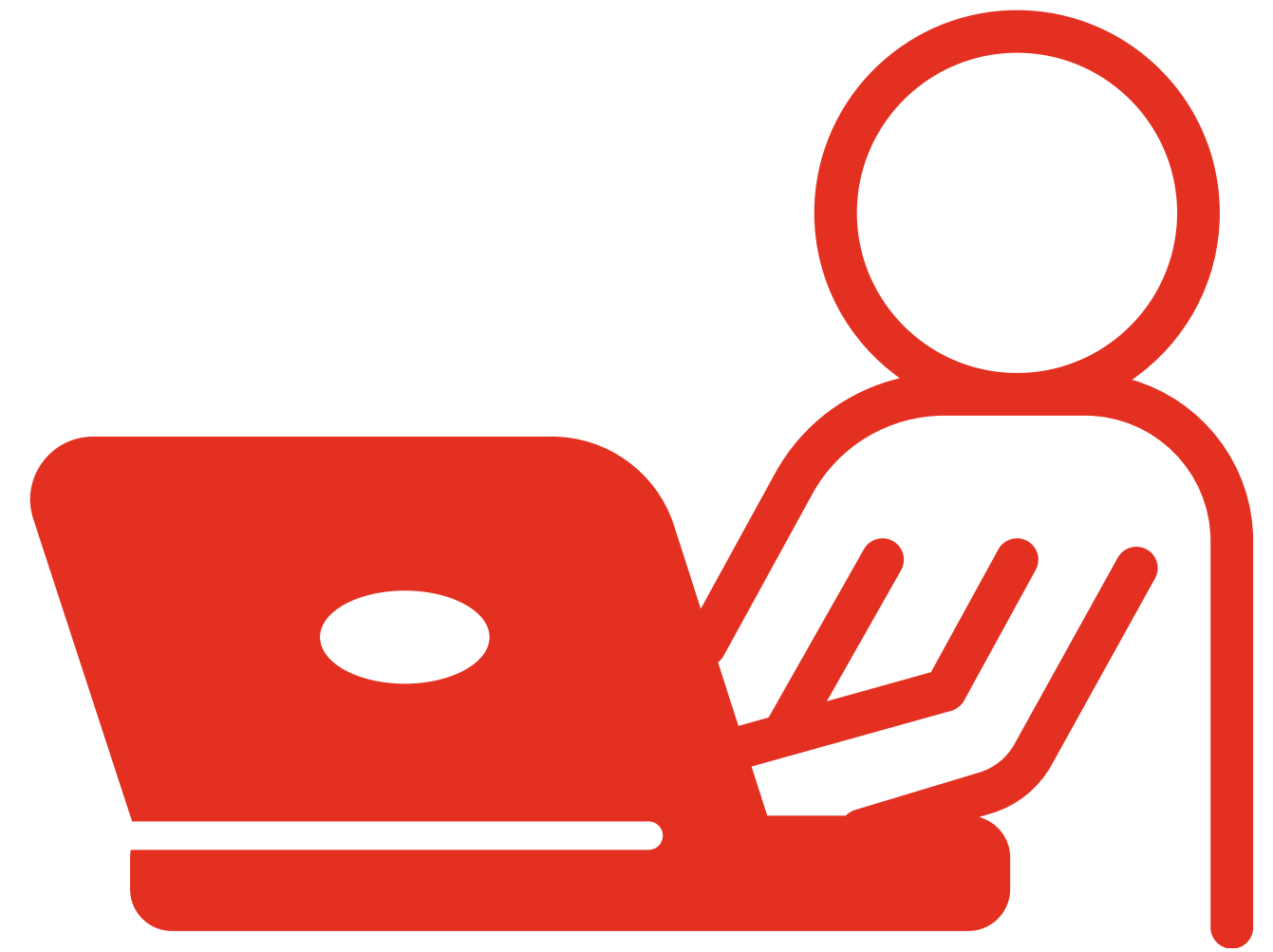
Näkymätön osaaminen näkyväksi

Tutustu aiheeseen:
<https://www.paikko.fi/>

Pohdittavaksi

- Miten Digitaalisia Osaamismerkkejä tai PAIKKO-järjestelmää voitaisiin hyödyntää omassa toimintaympäristössäsi (Klubitalo, muu yhteisö)?

Digitiyshankkeen tavoite numero 2:

Digiosaamisen ja -
osallisuuden lisääminen
Klubitaloilla

Klubitalojen Digitaalinen osaaminen

Digitaalisen osallisuuden ja osaamisen kehittäminen Klubitalolla (2021-2023) -hankkeessa toteutettiin monipuolisesti asioita Klubitalojen digiosallisuuden ja -osaamisen lisäämiseksi.

Tehtyjä toimenpiteitä olivat esimerkiksi:

- Digikaveritoiminta eli hankkeessa kehitetty Klubitalojen digituen malli
- Järjestetyt Digikoulutukset ja -valmennukset yhteistyössä muiden toimijoiden ja Digikaverien kanssa
- eKlubitalon eli verkkovälitteisen Klubitalotoiminnan kehittäminen
- Tiimityöskentely ESKOT ry:n ja Suomen Klubitalot ry verkostoissa
- Yleinen viestiminen ja rohkaiseminen digiasioihin!

Diginykytilan kartoitus

Arki Digittää -hanke, Honkalampi-säätiö

Yhteisön Digitaalisen osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen suosittelemme

Diginykytilan kartoitus -työkalua.

Digityshankkeen eKlubitalolla toteutettiin Diginykytilan kartoitus. Lue kokemuksesta täältä

Osaamispankki-
työpajat
Klubitaloilla

Työskentelyn tavoitteet

- tunnistaa talon osaamisia esimerkiksi digitaitoja
- tehdä niistä listaus, jonka voi jakaa muille Klubitaloille
- saada ymmärrystä mitä kaikkea osaamista talolla on ja mitä kaikkea talolla voi oppia
- osaamisia ei henkilöidä vaan kerätään yhteen kaikki talolla käytössä oleva osaaminen
- työskentely toteutetaan keskustellen ja hyödyntäen Learning Café -menetelmää

Mistä työskentely sai alkunsa?

- Digitaalisen osallisuuden ja osaamisen kehittäminen Klubitaloilla -hankkeen (2021–2023) tavoite: jäsenten ja henkilöstön digiosaamisen ja -osallisuuden parantaminen.
- Klubitaloilla on valtavasti osaamista, tunnistetaan ja hyödynnetään sitä!
- Nivoutuu toipumisorientaation viitekehykseen
- Haluttiin lisätä talojen välistä yhteistyötä

Käytännöntoteutus

- Alkulämmittely; "Kerro nimesi ja jokin asia, jossa olet hyvä?"
 - Ensimmäiset osaamiset kerätty!
- Työskentelyä varten tarvitaan muistilappuja, kyniä, laminoidut otsikot ja esimerkkiosaamiset sekä ohjaamisen tueksi apukysymykset
- Otsikkoina työskentelyssä olivat työssä, vapaaehtoistyössä ja opinnoista saatu osaaminen, harrastukset ja luovat taidot, Klubitaloilla saatu osaaminen ja digitaidot
- Kierrettiin kaikki otsikot ja keskusteltiin osaamisista, taidoista ja vahvuuksista (ei jumiuduttu osaaminen -termiin)
- Keskusteluissa kerättiin myös asioita, joita haluttaisiin oppia (Klubitalolla)
- Ulkopuolinen työpajan ohjaaja on eduksi menetelmässä. Ulkopuoliselle kaikki yhteisön osaamiseen liittyvät huomiot ovat uusia.
- Työpajan järjestämiseen kannattaa varata hyvin aikaa, suositusaika 2-3 tuntia. Tarjolle pientä purtavaa, "kahvia ja pullaa" ja taukoja tasaisesti.

Otsikot:

- työssä
- vapaaehtoistyössä
- opinnoista
- Klubitalolla saatu osaaminen

- harrastukset ja luovat taidot
- digitaidot

...jokin muu, mikä?

Ohjeet työpajan vetäjälle

- Ole kiinnostunut ja innostunut toisten osaamisista. Sanoita pienetkin positiiviset huomiot ja kannusta osallistujia kehumaan toisiaan!
- Osaamispankkityöskentelyn alku voi olla haastava eikä keskustelu meinaa käynnistyä. Työpajan vetäjällä on hyvä olla pohdittuna etukäteen apukysymyksiä. Apukysymyksien tarkoitus on käynnistää keskustelu.
- Lopuksi käydään läpi yhdessä kaikki lapuille kirjatut osaamiset, koostetaan useimmin esiintyvistä ja yhteisen keskustelun kautta Yhteisön Kärkiosaamiset ja päätetään työpajatyöskentely.

Digityshankkeen apukysymykset

- **Yleisesti** *“omaa osaamista on usein vaikea sanoittaa, toisen osaamisen tunnistaa helpommin! tiedätkö sinä jonkun taitavan tyypin Klubitaloltasi/yhteisöstäsi?” “millaisista asioista olet saanut kehuja?”*
- **Työ** *“millaisia työnimikkeitä yhteisöstänne löytyy?”*
- **Opinnot** *“millaisia tutkintoja? “oletko käynyt jonkin kurssin tai lyhyemmän koulutuksen?”*
- **Vapaaehtoistyö** *“millaisia vastuutehtäviä?” “onko sinulla kokemusta, jota on kertynyt muun kuin perinteisen työsuhteen kautta? oletko esimerkiksi hoitanut sukulaislapsia tai korjannut naapurin huonekalun?”*
- **Klubitalo tai muu yhteisö** *“millaisia erityispiirteitä Klubitaloihin liittyy?” “mitä olet tehnyt vain Klubitalolla?” “mitä olet tehnyt ensimmäisen kerran Klubitalolla?” “lempityötehtäväsi Klubitalolla?” “keneltä pyydät apua Klubitalolla ollessasi?”*
- **Harrastukset ja luova osaaminen** *“mitä harrastat?” “oletko luova? käsityöt? musiikki?” “millaisia vaiheita harrastuksessasi on esim. ideasta lopulliseen toteutukseen? projektiosaaminen?”*
- **Digi** *“millaisia digialustoja käytössä? millaisia laitteita, ohjelmia ja sovelluksia?”*

Tarvikelista

Lähitoteutus

- Laminoidut otsikot ja esimerkkiosaamiset
 - tiedosto löytyy Padlet-alustalta: [Digityshankkeen materiaalipankki](#)
- Post it-laput ja kynät
- Tarjottavat (kahvia ja pientä purtavaa)
- Voimauttavat kysymykset -kortit
- Kärkiosaamiset juliste jälkikäteen toimitettuna

Etätoteutus

- Työskentelyalusta
- Fasilitoija, digituki

Työpajan tulokset

- Työskentelyn myötä **osaamisia tunnistettiin** hurjasti jokaiselta ESKOT ry:n Klubitalolta (yht. 24 sivua)
- Tutustuttiin paremmin toisiimme
- Koostettiin jokaiselle talolle **Kärkiosaamiset**, jotka on useilla taloilla nostettu seinälle nähtäväksi
- Osaamisen tunnistamisen teema sai näkyvyyttä Klubitaloilla ja herätti ajatuksia toiminnan kehittämiseen

Esimerkki Klubitalon Kärkiosaamisista

1. Yhteisöllisyys ja yhdessä oppiminen
2. Digirohkeus ja digin hyödyntäminen
3. Idearikkaus ja uudistuminen
4. Monipuoliset työtehtävät, joita tehdään yhdessä!
5. Tervehtiminen, toisten huomioiminen ja vuorovaikutus

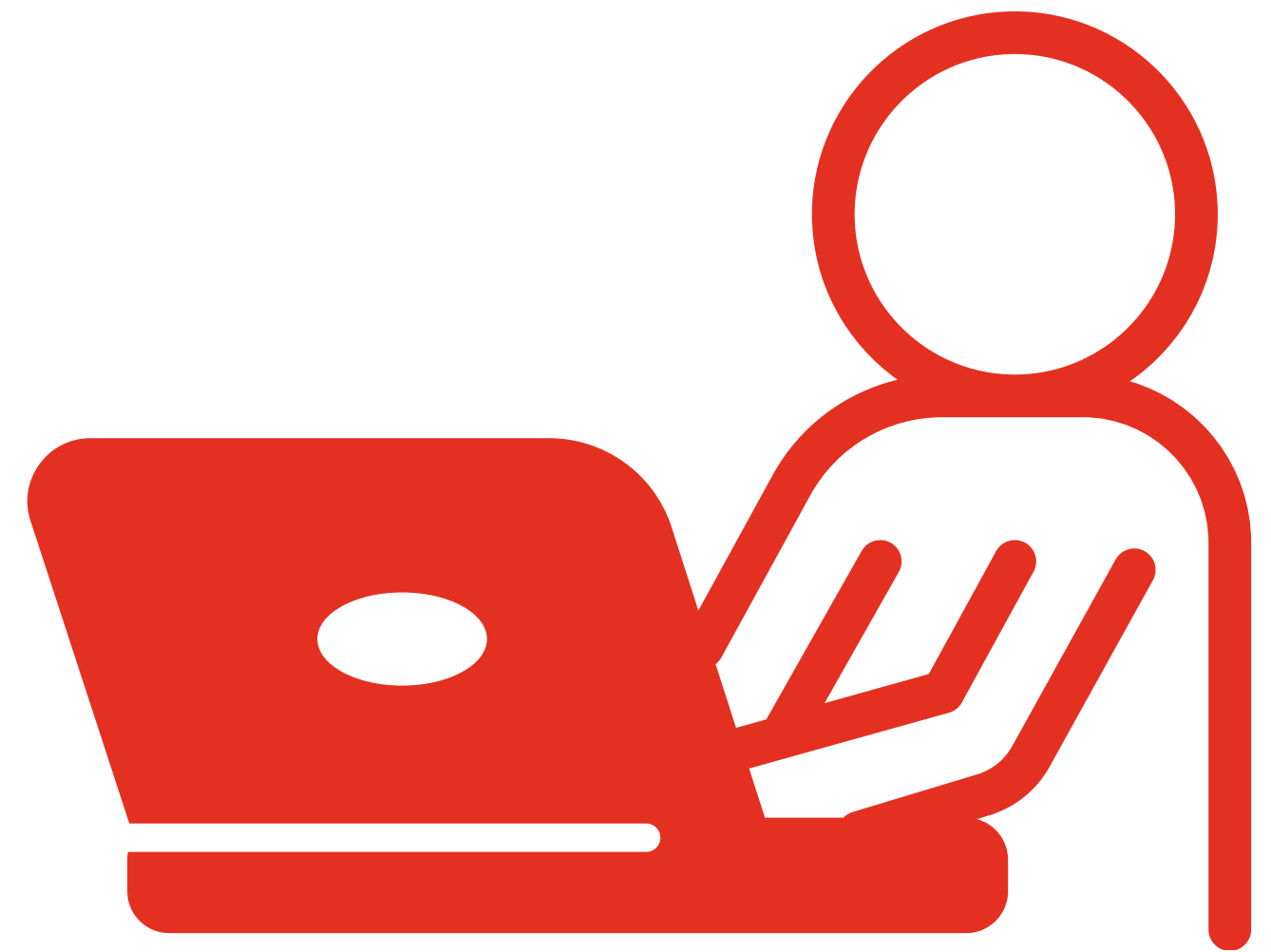
Pyritään tuomaan Kärkiosaamisiin monipuolisesti osaamista koko yhteisöstä ja eri osaamisen alueilta.

Menetelmän variointi

- Menetelmä on helppo viedä erilaisten yhteisöjen hyödynnettäväksi
- Menetelmää voidaan hyödyntää myös tietyn osaamisen osa-alueen tarkempaan tarkasteluun.
- Suomen Klubitalot ry:n Viestintätiimi järjesti elokuussa 2023 osaamispankkityöskentelyn, jossa tutkittiin tarkemmin nimenomaan viestintään liittyviä osaamisia. Viestintätiimin osaamispankkityöpajan otsikot olivat: luova osaaminen, sanallinen osaaminen, visuaalinen osaaminen, projektiosaaminen ja digiosaaminen. Toteutettiin etäyhteydellä, sähköistä muistilappuseinää ja Teamsia hyödyntäen.
- Kohti työelämän eri polkuja-hanke, Kakspy ry ja Alvi ry, sovelsi Klubitalojen osaamispankkimenetelmää keskittyen tietyn työtehtävän osaamisen tunnistamiseen ja keräämiseen työpaikalla.

Pohdittavaksi

- Miten osaamispankkityöskentelyä voitaisiin hyödyntää omassa toimintaympäristössäsi (Klubitalo, muu yhteisö)?
- Miten hyödyntää löydöksiä kuten Kärkiosaamisia?

Menetelmän jatkokehittäminen

- Digits Hankkeessa kehitetty osaamispankkimenetelmä sai erittäin hyvää palautetta osallistujilta. Erityisesti kiitosta sai se, että työpajaan pystyi osallistumaan joustavasti. Mukaan pystyi liittymään milloin vain ja olla mukana sen aikaa, kun oma kiinnostus ja jaksaminen antoi myöten.
- Osaamispankkimenetelmän ja yhteisön osaamisen teemaa toivottiin käsiteltävän Klubitaloilla säännöllisesti, esimerkiksi vuosittaisena tapahtumana. Osaamispankki eli tieto yhteisön osaamisesta tulee päivittää säännöllisesti.
- Tunnistettiin tarve osaamisen tunnistamiselle lomakemuotoisesti. Lomakemuotoisen osaamisen tunnistamisen uskottiin mahdollistavan paremmin yhteistyötä eri Klubitalojen välillä. Koettiin kuitenkin, että lomake olisi hyvä kiinnittää jo Klubitalojen tai yhteistyökumppaneiden olemassa oleviin järjestelmiin, teemoihin tai tapoihin.
- Henkilökohtainen osaamispankki, oman osaamisen tunnistamiseen

A red speech bubble with a white interior, containing handwritten text. The bubble has a tail pointing towards the bottom right.

Klubitaloilla on valtavasti
osaamista, hyödynnetään sitä!

Koulutusmateriaali

Digitaalisen osallisuuden ja osaamisen kehittäminen Klubitaloilla -hankkeessa (2021-2023) tuotetut materiaalit ovat tutustuttavissa ja ladattavissa

<https://padlet.com/digityshanke/materiaalipankki>,

oheisen QR-linkin kautta tai osoitteessa

[https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/verkossa-](https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/verkossa-tapahtuva-klubitalotoiminta-eklubitalo)

[tapahtuva-klubitalotoiminta-eklubitalo](https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/verkossa-tapahtuva-klubitalotoiminta-eklubitalo)

#LäsnäDigissä

Digitaalisen osallisuuden ja osaamisen
kehittäminen Klubitalolla -hanke (2021-2023)

Etelä-Suomen Klubitalot ESKOT ry

Hämeentie 54

00500 Helsinki

yhdistys@eskot.org